

खेड तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
हु तात्मा राजगुरु महाविद्यालय
 इतिहास विभाग

प्रथम वर्ष कला सामान्यस्तर वार्षिक नियोजन २०२४ - २०२५

भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन (१८५७ - १९२०) / भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन (१९२० - १९५०)

कालावधी / महिना	प्रस्तावित घटक	आवश्यक तासिका
सत्र पहिले (भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन (१८५७ - १९२०))		
जून २०२४	घटक १ : १८५७ चा उठाव	05
जुलै २०२४	घटक १ : १८५७ चा उठाव घटक २ : सामाजिक धार्मिक सुधारणा चळवळ	10
ऑगस्ट २०२४	घटक २ : सामाजिक धार्मिक सुधारणा चळवळ	05
सप्टेंबर २०२४	घटक ३ : भारतीय राष्ट्रवादाचा उदय आणि विकास (१०)	10
ऑक्टोबर २०२४	सराव	
नोव्हेंबर २०२४	परीक्षा	
सत्र दुसरे (भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन (१९२० - १९५०))		
डिसेंबर २०२४	घटक १ : जन आंदोलन घटक	08
जानेवारी २०२५	घटक १ : जन आंदोलन घटक २ : मुक्ती चळवळ	08
फेब्रुवारी २०२५	घटक २ : मुक्ती चळवळ घटक ३ : प्रजासत्ताकच्या दिशेने	08
मार्च २०२५	घटक ३ : प्रजासत्ताकच्या दिशेने	06
एप्रिल २०२५	सराव	
मे २०२५	परीक्षा	

प्रात्यक्षिक

कालावधी / महिना	प्रस्तावित घटक	आवश्यक तासिका
सत्र पहिले (भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन (१८५७ - १९२०))		
जून २०२४	घटक १ : सामाजिक व धार्मिक सुधारक व संस्था	१२
जुलै २०२४	घटक २ : राजकीय संस्था	१२
ऑगस्ट २०२४	घटक ३ : आर्थिक विचारवंत	१२
सप्टेंबर २०२४	घटक ४ : स्वातंत्र्य सेनानी	१२
ऑक्टोबर २०२४	घटक ५ : क्रांतिकारक	१२
नोव्हेंबर २०२४	परीक्षा	
सत्र दुसरे (भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन (१९२० - १९५०))		
डिसेंबर २०२४	घटक १ : जन आंदोलन	१२
जानेवारी २०२५	घटक २ : मुक्ती चळवळ	१२
फेब्रुवारी २०२५	घटक ३ : आर्थिक विचारवंत	१२
मार्च २०२५	घटक ४ : स्वातंत्र्य सेनानी	१२
एप्रिल २०२५	घटक ५ : क्रांतिकारक	१२
मे २०२५	परीक्षा	

खेड तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

हु तात्मा राजगुरु महाविद्यालय

इतिहास विभाग

व्दितीय वर्ष कला सामान्यस्तर (२३१७४ / २४१७४) वार्षिक नियोजन

२०२४ - २०२५

मराठ्यांचा इतिहास (१६३०-१७०७) / मराठ्यांचा इतिहास (१७०७-१८१८)

कालावधी / महिना	प्रस्तावित घटक	आवश्यक तासिका
सत्र पहिले (मराठ्यांचा इतिहास (१६३०-१७०७))		
जुलै २०२४	घटक १ : साधने आणि मराठी सत्तेचा उदय अ) साहित्यिक साधने : मराठी आणि विदेशी साधने (पोर्तुगीज, इंग्रजी, फ्रेंच) ब) मराठी सत्ता उदयाची पार्श्वभूमी क) शहाजीराजे, राजमाता जिजाबाई आणि छत्रपती शिवाजी महाराजांचे प्रारंभिक जीवन	१२
ऑगस्ट २०२४	घटक २ : स्वराज्याची स्थापना ते राज्याभिषेक, कर्नाटक मोहीम अ)आदिलशाही संबंध : जावळी आणि अफजलखान प्रकरण आणि त्याचे महत्त्व ब) मोगल संबंध : शाहिस्तेखान मोहीम, सुरत स्वारी, जयसिंग मोहीम, आग्रा भेट क) राज्याभिषेक आणि कर्नाटक मोहीम	१६
सप्टेंबर २०२४	घटक ३ : छत्रपती शिवाजी महाराजांचे प्रशासन अ) लष्करी प्रशासन ब) मुलकी प्रशासन	०८
ऑक्टोबर २०२४	घटक ४ : छत्रपती संभाजी महाराज ते मराठा स्वातंत्र्ययुद्ध अ) छत्रपती संभाजी महाराज : सत्ता प्राप्ती, मोगलांशी संघर्ष ब) छत्रपती राजाराम महाराज, महाराणी ताराबाई आणि मोगल क) संताजी घोरपडे, धनाजी जाधव आणि रामचंद्र अमात्य	१२
नोव्हेंबर २०२४	परीक्षा	
सत्र दुसरे (मराठ्यांचा इतिहास (१७०७-१८१८))		
डिसेंबर २०२४	घटक १ : मराठी सत्तेचे एकत्रीकरण आणि विस्तार अ) महाराणी ताराबाई व छत्रपती शाहू महाराज मधील संघर्ष ब) पेशव्यांचा उदय : पेशवा बाळाजी विश्वनाथ, चौथाई आणि सरदेशमुखी क) पेशवा बाजीराव पहिला : दक्षिण व उत्तर विस्तार	१२
जानेवारी २०२५	घटक २ : मराठा सत्तेचे दृढीकरण अ) पेशवा बाळाजी बाजीराव ब) पानिपतची तिसरी लढाई : कारणे व परिणामक) पानिपतवर मराठ्यांच्या पराभवाची कारणे	१२
फेब्रुवारी २०२५	घटक ३ : पानिपतनंतरचे पुनरुज्जीवन आणि न्हासअ) पेशवा माधवराव पहिला ब) बारभाई कारभार - महादजी शिंदे व नाना फडणवीस यांची भूमिका क) मराठी सत्तेचा न्हास	१२
मार्च २०२५	घटक ४ : पेशवेकालीन प्रशासन व समाज अ) मराठा राष्ट्रराज्य ब) आर्थिक स्थिती क) समाज : जातीव्यवस्था आणि स्त्रियांची स्थिती	१२
एप्रिल २०२५	सराव	
मे २०२५	परीक्षा	

खेड तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

हु तात्मा राजगुरु महाविद्यालय

इतिहास विभाग

तृतीय वर्ष कला सामान्यस्तर (३५१७४ / ३६१७४) वार्षिक नियोजन २०२४ - २०२५
भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन (१८८५-१९४७) / स्वातंत्र्योत्तर भारत (१९४७-१९९१)

कालावधी / महिना	प्रस्तावित घटक	आवश्यक तासिका
सत्र पहिले (भारतीय राष्ट्रीय आंदोलन (१८८५-१९४७))		
जुलै २०२४	घटक १ : भारतीय राष्ट्रवाद उदय आणि विकास अ) भारतीय राष्ट्रवाद उदयाची कारणे ब) राष्ट्रीय सभेची (काँग्रेस) स्थापना क) मवाळवादी आणि जहालवादी ड) क्रांतिकारक	१२
ऑगस्ट २०२४	घटक २ : जन आंदोलन अ) असहकार चळवळ ब) सविनय कायदेभंग क) चले जाव चळवळ	०९
सप्टेंबर २०२४	घटक ३ : स्वातंत्र्याच्या दिशेने व फाळणी अ) व्दिराष्ट्रवाद सिद्धांत : मुस्लीम लीग स्थापना आणि हिंदू महासभा, जमतवादाचा विकास. पाकिस्तानची उत्पत्ती ब) आझाद हिंद सेना क) सत्तांतर : क्रिप्स मिशन, कॅबिनेट मिशन, माऊंटबॅटन योजना, भारतीय स्वातंत्र्याचा कायदा आणि फाळणी	१२
ऑक्टोबर २०२४	घटक ४ : सबाल्टर्न चळवळ अ) शेतकरी चळवळ ब) कामगार चळवळ क) दलित चळवळ ड) महिला (स्त्री बंध मुक्ती) चळवळ इ) आदिवासी चळवळ	१२
नोव्हेंबर २०२४	१ नोव्हेंबर ते २१ नोव्हेंबर २०२३ परीक्षा	
सत्र दुसरे (स्वातंत्र्योत्तर भारत (१९४७-१९९१))		
डिसेंबर २०२४	घटक १ : स्वातंत्र्यानंतरची आव्हाने अ) फाळणीचे परिणाम ब) संस्थानांचे विलीनीकरण - काश्मीर, जुनागढ व हैद्राबाद क) पोर्तुगीज आणि फ्रेंच वसाहतींची मुक्तता - गोवा, पुडुचेरी व चंद्रनगर ड) भारतीय राज्यघटना (संविधान) - ठळक वैशिष्ट्ये इ) राज्यांची भाषिक पुनर्रचना	१३
जानेवारी २०२५	घटक २ : भारताचे परराष्ट्र धोरण अ) अलिप्ततावादी चळवळ ब) भारत - पाकिस्तान संबंध, संघर्ष आणि बांगलादेशची निर्मिती क) भारत - चीन संबंध, संघर्ष आणि पंचशील ड) भारत - श्रीलंका संबंध	१०
फेब्रुवारी २०२५	घटक ३ : भारताचे अंतर्गत धोरण अ) हिंदू कोड बिल : स्वरूप आणि परिणाम ब) आणीबाणी : पार्श्वभूमी, स्वरूप आणि परिणाम क) अंतराळ संशोधन	१०
मार्च २०२५	घटक ४ : भारताचे आर्थिक धोरण अ) मिश्र अर्थव्यवस्था आणि पंचवार्षिक योजना ब) औद्योगिक विकास क) बँकांचे राष्ट्रीयकरण - पहिले विमुद्रीकरण ड) खाजगीकरण, उदारीकरण आणि जागतिकीकरण : संक्षिप्त परिचय	१२
एप्रिल २०२५	सराव	
मे २०२५	परीक्षा	